

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คนทุกคนรักชีวิตและต้องการที่จะมีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่ออันตราย ดังนั้นเมื่อ "คน" ถือเป็นปัจจัยในการผลิตที่สำคัญซึ่งจะเป็นผู้ปฏิบัติงานและใช้ทรัพยากรอื่น ๆ อันได้แก่ เงิน เครื่องจักร เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องบำรุงรักษาคนที่ดีเหล่านั้นให้ทำงานอยู่กับองค์กรตลอดไป วิธีสำคัญวิธีหนึ่งในการบำรุงรักษา ก็คือ "การสร้างขวัญและกำลังใจ" ให้แก่คนงาน

ขวัญในการทำงาน¹ หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คณะ หรือสมาชิกทั้งหมดของหมู่คณะ รวมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความเต็มใจและพยายามที่จะขำรงไว้ซึ่งสัมพันธ์ภาพระหว่างมวลหมู่สมาชิก ทั้งนี้ก็โดยที่มุ่งหวังจะให้ภาระหน้าที่ การงานของหมู่คณะหรือขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขวัญที่ดีนั้นนอกจากจะเกิดจากความพึงพอใจในนโยบายขององค์กร ลักษณะ หน้าที่ของผู้นำ ความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่และพอใจในบำเหน็จรางวัลแล้ว สิ่งสำคัญที่จะมองข้ามไปไม่ได้ ก็คือ ความพอใจในสภาพการปฏิบัติงานและสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานอันได้แก่สภาพทางร่างกายและจิตใจ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า งานเกือบทุกชนิดย่อมจะมีอันตรายแฝงอยู่ไม่มากก็น้อย แต่การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมจะมีการเสี่ยงภัยมากกว่า การทำงานในสำนักงาน โดยเฉพาะปัจจุบันได้มีการนำเอาเครื่องมือ เครื่องจักรกลที่ทันสมัยมาใช้มากขึ้น ประกอบกับกรรมวิธีทางการผลิตมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น การผลิตที่จำเป็นต้องนำสารเคมีที่เป็นพิษเข้ามามีส่วนร่วมในกรรมวิธีการผลิต ซึ่งอาจทำให้เกิดการเจ็บป่วยเนื่องจากงานในหน้าที่ ขณะเดียวกันนายจ้างส่วนมากก็ไม่ได้ใส่ใจที่จะนำ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมัย รื่นสุข, การบริหารงานบุคคลเชิงปัญหา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บัณฑิตไทย, 2524), หน้า 45-46.

เอาวิธีการป้องกันอันตรายเพื่อความปลอดภัยในการทำงานมาใช้กันอย่างเพียงพอ จึงเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานมากขึ้นในทุก ๆ ปี

ตารางที่ 1.1 : แสดงจำนวนผู้ประสบอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามความร้ายแรง พ.ศ. 2520-2526

ปี	ความร้ายแรง				
	รวม	เสียชีวิต	พิการ โดยสิ้นเชิง	พิการ บางส่วน	ทำงานไม่ได้ชั่วคราว
2520	16,207	366	23	1,376	14,442
2521	20,060	376	30	1,437	18,217
2522	24,419	397	32	1,302	22,688
2523	25,568	395	27	1,454	23,692
2524	28,482	425	31	1,481	26,545
2525	29,989	411	37	1,256	28,285
2526	34,928	346	23	695	33,864

ที่มา : ฝ่ายสถิติแรงงาน กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

ผลของอุบัติเหตุในครั้งหนึ่ง ๆ นั้น ย่อมจะส่งผลกระทบต่อบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายองค์การ นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ร่วมงาน ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ดังนั้นผู้บริหารในสถานประกอบการทุกขนาดทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กจึงควรที่จะให้ความสำคัญและให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อการจัดระบบความปลอดภัยในโรงงาน ทั้งนี้เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ อันจะเป็นผลในการบำรุงขวัญและกำลังใจในการทำงานของลูกจ้าง ช่วยลดต้นทุนในการผลิต ตลอดจนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในการที่จะร่วมมือกันเพื่อปฏิบัติงานทางด้านความปลอดภัยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

อุตสาหกรรมพลาสติกเป็นอุตสาหกรรมที่เริ่มมีบทบาทมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน จะเห็นได้จากสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา จะทำจากพลาสติกเป็นส่วนใหญ่ เช่น เครื่องครัว

ของเล่นสำหรับเด็ก, หรือแม้แต่เฟอร์นิเจอร์แต่งงาน ต่างก็ทำมาจากพลาสติกทั้งสิ้น พลาสติกมีวิธีการผลิตที่ยุ่งยากซับซ้อน และจะต้องอาศัยสารเคมีเข้าช่วยในการผลิต จึงนับได้ว่าเป็นงานที่เสี่ยงต่ออันตรายและอุบัติเหตุ ดังนั้นผู้เขียนจึงได้มุ่งที่จะทำการศึกษา ถึงการให้ความปลอดภัยในโรงงานของอุตสาหกรรมพลาสติก โดยจะศึกษาถึงวิธีการให้ความปลอดภัยในโรงงานรวมทั้งศึกษาคำคิดเห็นและความต้องการของนายจ้างและลูกจ้างในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความปลอดภัยในโรงงาน เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอันจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ไข้ปัญหาต่าง ๆ ทางด้านความปลอดภัย

ผู้เขียนเชื่อว่า หากทางโรงงานได้จัดให้มีระบบความปลอดภัยในโรงงานที่ดีแล้ว คนงานก็ย่อมจะมีความเต็มใจที่จะทำงานให้แก่องค์กร โดยมีความเชื่อมั่นในการทำงานอย่างปลอดภัย และมีความมุ่งมั่นที่จะร่วมแรงร่วมใจกันทำงานในหน้าที่รับผิดชอบของตนให้สำเร็จจนตามเป้าหมายที่ทางองค์กรกำหนดไว้

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในโรงงานของอุตสาหกรรมพลาสติกในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นและความต้องการของนายจ้างและลูกจ้างในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความปลอดภัยในโรงงาน
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว

1.3 สมมุติฐาน

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น จึงได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยไว้ด้วยกัน 3 ข้อ คือ

1. ความไม่เอาใจใส่ของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในโรงงาน
2. โรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมทางด้านความปลอดภัย

ในการทำงานแก่งาน

3. อุบัติเหตุเกิดขึ้นเนื่องจากความประมาทของพนักงาน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะกรณีอุตสาหกรรมพลาสติกที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำเร็จรูป ซึ่งได้เปิดดำเนินการมาแล้วเป็นเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เพื่อให้ได้โรงงานที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความปลอดภัยในการทำงานที่สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน
2. เนื่องจากการศึกษาทางด้านการให้ความปลอดภัยในโรงงาน เป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้าง กล่าวคือ ต้องเริ่มตั้งแต่การวางผังโรงงาน วางแผนกรรมวิธีการผลิต การติดตั้งเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายต่าง ๆ การจัดระบบความปลอดภัย ตลอดจนการให้ความรู้ทางด้านการทำงานอย่างปลอดภัยแก่คนงานและควบคุมการปฏิบัติงานของคนงานให้มีความปลอดภัย ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาอยู่ในขอบเขตจำกัด จึงได้ทำการศึกษาเฉพาะเรื่อง การให้ความปลอดภัยในการทำงานแก่งานในโรงงานเท่านั้น

1.5 กระบวนการวิจัย

1.5.1 แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

1.1 ออกแบบสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของนายจ้างและลูกจ้างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ความปลอดภัยในโรงงาน และนำแบบสอบถามดังกล่าวไปแจกให้แก่โรงงานตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

1.2 สังเกตการณ์โดยไม่เข้าไปมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงวิธีการทำงานของลูกจ้างว่ามีความปลอดภัยหรือไม่ มีปัญหาอย่างไร

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการวารสารต่าง ๆ และหลักฐานจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- กองควบคุมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม
- สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกแห่งประเทศไทย
- สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- หอสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

าสา

1.5.2 การเลือกสุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้การศึกษาคำเนินไปตามกำหนดเวลา และงบประมาณ ผู้เขียนจึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างโรงงานโดยอาศัยบัญชีรายชื่ออุตสาหกรรมพลาสติกกิ่งสำเร็จรูปที่เปิดดำเนินการมาแล้วเป็นเวลานานกว่า 1 ปี ซึ่งกองควบคุมโรงงานกระทรวงอุตสาหกรรมได้สำรวจไว้ในปีพุทธศักราช 2524-2525 จำนวนทั้งสิ้น 14 โรงงาน รวมเส้นใยสังเคราะห์สำหรับสิ่งทอด้วย (ตารางที่ 1.2) โดยจะแบ่งโรงงานออกเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก แม้ว่าในประเทศไทยจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรมอยู่หลายแห่งด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์แน่ชัดลงไปว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลางและเล็กนั้นคืออย่างไร ส่วนการที่จะใช้จำนวนคนงานเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงงานนั้นผู้เขียนมีความเห็นว่าไม่เป็นการเหมาะสมทั้งนี้เพราะปัจจุบันโรงงานขนาดใหญ่ได้นำเอาเครื่องจักรสมัยใหม่เข้ามาใช้แทนกำลังคนกันอย่างแพร่หลาย หากจะยึดเอาจำนวนของคนงานเป็นหลักแล้ว โรงงานขนาดใหญ่ซึ่งมีจำนวนคนงานน้อยก็จะถูกจัดรวมอยู่ในกลุ่มโรงงานขนาดเล็กแทนซึ่งเป็นการผิดกับความจริง ดังนั้นผู้เขียนจึงได้ยึดเอาตัวเลขกำลังการผลิตต่อปีเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงงานโดยเฉลี่ยกำลังการผลิตออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1. อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ได้แก่ กิจการที่มีกำลังการผลิตน้อยกว่า 5,000 เมตริกตันต่อปี
2. อุตสาหกรรมขนาดกลาง ได้แก่ กิจการที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ 5,000-15,000 เมตริกตันต่อปี
3. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ กิจการที่มีกำลังการผลิตมากกว่า 15,000 เมตริกตันต่อปีขึ้นไป

การสุ่มตัวอย่างจะเลือกสุ่มตัวอย่างโรงงานทั้งตามขนาดในจำนวนที่เท่า ๆ กัน คือ ขนาดละ 3 โรงงาน โดยใช้วิธีการจกสลาก เพื่อให้แต่ละโรงงานมีโอกาสที่จะถูกเลือกเป็นตัวอย่างได้เท่า ๆ กัน สำหรับจำนวนคนงานหรือลูกจ้างที่จะศึกษาจะใช้ตัวอย่างขนาดใหญ่โดยพิจารณาตามความเหมาะสมในแง่ เวลา และงบประมาณ (ดูรายละเอียดตารางที่ 1.4)

ตารางที่ 1.2 รายชื่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการผลิตวัสดุพลาสติก (รวมเส้นใยสังเคราะห์สำหรับสิ่งทอด้วย)

บริษัทผู้ผลิต	ปี ดำเนินการ	ผลิตภัณฑ์	กำลังการผลิต พ.ศ. 2524 (เมตริกตัน/ปี)
1. ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์	2514	โพลีไวนิล คลอไรด์ (พี.วี.ซี.) ชนิดผง และเม็ด	72,000
2. แปซิฟิกพลาสติกส์ (ประเทศไทย)	2521	โพลีสไตรีน	22,000
3. ยูเนียนคาร์ไบค์	2513	โพลีไวนิล อາซีเทท	5,000
4. เอ็กซ์เคมีคัล อินดัสตรี	2513	โพลีไวนิล อາซีเทท	3,600
5. ยูเนียนเคมีคัล อินดัสตรี	2518	โพลีไวนิล อາซีเทท	-
6. ไทยอิเทอนัล อินดัสตรี	2518	แอลคิล เรซิน ลาเท็กซ์	7,200
7. ไทยโพลีพลาสติก	2513	อะครีลิก	5,400
8. สยามเคมีคัล อินดัสตรี	2518	แอลคิล เรซิน เมลามีน เรซิน	11,647
9. สยามเรซิน และเคมีภัณฑ์	2518	โพลีไวนิล อາซีเทท อิมัลชัน	2,771
10. ไทยเคมีภัณฑ์	2517	ฟีนอล-ฟอร์มัลดีไฮด์	15,000
11. พาราเคมีภัณฑ์	2517	เรซินสังเคราะห์สำหรับสิ่งทอ	598
12. เทียนโพลีเอสเทอร์	2514	โพลีเอสเทอร์	34,900
13. เอเชียไฟเบอร์	2515	ไนลอน	5,578
14. โทเรไนลอนไทย	2514	ไนลอน	9,245
		รวม	194,939

ที่มา : กองควบคุมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ตารางที่ 1.3 แสดงชนิดของผลิตภัณฑ์พลาสติกกิ่งสำเร็จรูปจำแนกตามขนาดโรงงาน

ชนิดของผลิตภัณฑ์	ขนาดโรงงาน			
	ขนาดใหญ่ (ราย)	ขนาดกลาง (ราย)	ขนาดเล็ก (ราย)	รวม
โพลีวีนิล คลอไรด์ (พี.วี.ซี.)	1	0	0	1
โพลีสไตรีน	1	0	0	1
พีนอล-ฟอร์มาลดีไฮด์	1	0	0	1
ไนลอน	0	2	0	2
เรซินสังเคราะห์สำหรับสิ่งทอ	0	0	1	1
แอลคิก เรซิน	0	2	0	2
โพลีวีนิล อารีเตท	0	1	3	4
อะคริลิก	0	1	0	1
โพลีเอสเตอร์	1	0	0	1
รวม	4	6	4	14

ที่มา : กองควบคุมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนสถานประกอบการตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างที่ผู้เขียนได้ออกแบบสอบถามโดยแบ่งตามขนาดของโรงงาน

ขนาดสถานประกอบการ	จำนวนสถานประกอบการทั้งสิ้น	จำนวนสถานประกอบการที่เลือกศึกษา	จำนวนลูกจ้างทั้งสิ้นในสถานประกอบการที่เลือกศึกษา	จำนวนลูกจ้างที่จะศึกษา
ขนาดเล็ก	4	3	125	75
ขนาดกลาง	6	3	1,455	145
ขนาดใหญ่	4	3	450	135
รวม	14	9	2,030	355

1.5.3 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ชุดด้วยกันคือ ส่วนของนายจ้าง ซึ่งจะแจกให้แก่เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการโรงงานจำนวน 9 ชุด และส่วนของผู้จ้างจำนวน 355 ชุด การออกแบบสอบถามฝ่ายผู้จ้างนี้ก็เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลที่ได้จากฝ่ายนายจ้างทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและถูกต้องยิ่งขึ้น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. กำหนดคำตอบที่แน่นอนไว้ 2 คำตอบ
2. กำหนดคำตอบไว้มากกว่า 2 คำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบข้อที่ถูกต้องและตรงกับความจริงมากที่สุด
3. ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ โดยให้ผู้ตอบมีอิสระในการตอบตามแต่ทัศนคติของแต่ละคน

การสร้างแบบสอบถามยึดหลักความสะดวกในการตอบ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ขอความรัดกุม และให้ผู้ตอบใช้ความสามารถในการตอบน้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลาของผู้ตอบแบบสอบถาม และเพื่อให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องที่จะศึกษาพิจารณา ตรวจทาน และแก้ไข เพิ่มเติมรายละเอียด ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมถึงสิ่งที่ต้องการ จะทราบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดก่อนที่จะทำการสำรวจจริง

1.5.4 จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนของนายจ้าง : จำนวนทั้งสิ้น 9 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 8 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.88 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

ส่วนของลูกจ้าง : จำนวนทั้งสิ้น 355 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 252 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเพียง 243 ชุด คิดเป็นร้อยละ 68.45 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป แยกพิจารณารายละเอียดในแต่ละขนาดกิจการดังนี้

สถานประกอบการขนาดเล็ก จำนวน 75 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 49 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ข้อความบางตอนขาดหายไป พนักงานที่ตอบเป็นพนักงานแผนกธุรการ บัญชี เป็นต้น จำนวน 7 ชุด คงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเพียง 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 56.00 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

สถานประกอบการขนาดกลาง จำนวน 145 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 120 ชุด เป็นแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 1 ชุด คงเหลือแบบสอบถามทั้งสิ้น 119 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.07 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

สถานประกอบการขนาดใหญ่ จำนวน 135 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 83 ชุด เป็นแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 1 ชุด คงเหลือแบบสอบถามทั้งสิ้น 82 ชุด คิดเป็นร้อยละ 60.74 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนแบบสอบถามในส่วนของผู้จ้างจำแนกตามสถานประกอบการขนาดต่าง ๆ

สถานประกอบการ	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน		แบบสอบถาม ไม่สมบูรณ์		แบบสอบถามที่ใช้ ในการวิจัย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	75	49	65.33	7	9.33	42	56.00
ขนาดกลาง	145	120	82.76	1	0.69	119	82.07
ขนาดใหญ่	135	83	61.48	1	0.74	82	60.74
รวม	355	252	70.98	9	2.53	243	68.45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ผู้เขียนมุ่งที่จะให้ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างที่จะทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับความสำคัญของการให้ความปลอดภัยในโรงงาน และจะก่อให้เกิดความร่วมมือกันเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ซึ่งจะส่งผลในการช่วยลดอุบัติเหตุในการทำงานของพนักงาน

2. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจโดยทั่วไปซึ่งจะได้นำเอาผลการวิจัยนี้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานด้านความปลอดภัยให้ดียิ่งขึ้น

1.7 คำจำกัดความที่ใช้

อุตสาหกรรมผลิตพลาสติกกิ่งสำเร็จรูป หมายถึง สถานประกอบการที่ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติอันได้แก่ ผลผลิตทางการเกษตร น้ำมัน ถ่านหิน และสินแร่ นำมาผ่านกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อผลิตเป็นวัตถุดิบพลาสติก คือ พลาสติกผง พลาสติกเม็ดและพลาสติกเหลว

นายจ้าง

หมายถึง ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายจ้างให้ทำการแทน ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทน

พนักงานหรือลูกจ้าง

หมายถึง ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง หมายรวมถึงลูกจ้างทุกประเภท ไม่ว่าจะ เป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือประจำ แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

การประสบอันตราย

หมายความว่า การที่ลูกจ้างได้รับอันตราย
แก่กาย หรือจิตใจหรือถึงแก่ความตาย เนื่อง
จากการทำงานให้แก่นายจ้าง หรือการป้องกัน
รักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้าง

เจ็บป่วย

หมายถึง การที่ลูกจ้างเจ็บป่วยเนื่องจากการ
ทำงานให้แก่นายจ้างด้วยโรคซึ่งเกิดขึ้นตาม
ลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้น
จากการทำงานตามที่กระทรวงมหาดไทยจะ
ได้กำหนดชนิดของโรคนั้น

ความปลอดภัย¹

หมายถึง ความรู้สึกจากด้านจิตใจของคนเรา
ที่จะปลอดจากความกลัว ความวิตกกังวล
ความไม่สบายใจ ซึ่งคนแต่ละคนจะมีความรู้สึก
ต่อความปลอดภัยแตกต่างกันออกไป

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹พจน์ พนาพรศิริกุล, "การรักษาความปลอดภัยในอาคารสูง" , วิศวกรรมสาร
ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 (ก.พ. 26) : หน้า 65.